

Til medlemmerne af Miljø- og Planlægningsudvalget,
Folketinget,
Christiansborg.
1240 København K. 5. oktober 2009

MPU og EU-stridig jagt

Folketinget har både i år og i fjor måttet ændre lov om jagt og vildtforvaltning for at imødekomme kritik fra EU-Kommissionen af manglende overensstemmelse mellem loven og direktivet om fuglebeskyttelse. Nu er Miljøministeriet på vej med en revideret jagttids-betænkning allerede vedtaget i Vildtforvaltningsrådet, som giver nye uoverensstemmelser mellem jagtlov og fugledirektiv (samt EU-Domstolens retspraksis).

Jeg tillader mig her at gøre opmærksom på en tilsyneladende ikke altid lige påagtet mulighed, som Miljø- og Planlægningsudvalget har for at vurdere og i givet fald påvirke revisionen, før betænkningen vedtages endeligt.

MPU har høringsret

Lov om jagt og vildtforvaltning blev vedtaget i 1993. I MPU's Betænkning af 21/04 samme år over lovforslaget kan man læse, at et flertal (Socialdemokratiets, Socialistisk Folkepartis, Centrum-Demokraternes, Det Radikale Venstres og Kristeligt Folkepartis medlemmer) var for vedtagelsen, idet man om udstedelse af bekendtgørelser med hjemmel i loven noterer, at miljøministeren (Auken) har givet tilsagn om, at udvalget underrettes om dem [...] inden ministerens endelige stillingtagen. Et mindretal (Venstres og Det Konservative Folkepartis medlemmer) var også for vedtagelsen, idet man under henvisning til ministerens ønske om bred politisk enighed om loven noterer: "Miljøministeren har over for udvalget tilkendegivet, at han agter at lade udvalget være høringsberettiget forud for en endelig udstedelse af bekendtgørelser i henhold til loven".

En "Aftale om revision af bekendtgørelse om jagttider" til ikrafttræden 1. april 2010 blev truffet i Vildtforvaltningsrådet (VFR) på dettes møde 17. september i år. Jagttider revideres hvert tredje år, uden at det er bestemt i loven. VFR, der har Skov- og Naturstyrelsen repræsenteret på møderne, har til opgave at rådgive ministeren. Men hvad der aftales om jagttider og andet - med mindst to trediedele flertal for at kunne nå frem til ministeren som en indstilling - genfindes typisk uændret i færdige bekendtgørelser. Den offentlige høring fører sjældent til rettelser, allerede fordi VFR-organisationerne forinden signalerer til deres baglande, hvor svært det har været at nå til enighed. VFR synes at være en ikke uvæsentlig kilde til spændinger mellem dansk ret og EUs naturlovgivning

EU-stridige jagttider

Af den nye jagttids-aftale fremgår:

Nilgås, amerikansk skarveand og sort svane får fem måneders jagttid 01/09-31/01. *Kommentar:* Der kan kun fastsættes jagttid for fugle, som er angivet i fugledirektivets bilag 2. Det er ingen af de tre arter.

Hanner af ederfugl må jages i fire måneder: 1/10-31/1, hunner af ederfugl kun i to måneder: 1/10-30/11. *Kommentar:* Begge køn skal have samme jagttid. Det fremgår af EU-Domstolens dom over Østrig: C-507/04 2007 (præmis 241). Heri siges som en helt generel fortolkning, at der i direktivets bestemmelser mht. til omfanget af den beskyttelse, vilde fugle skal omfattes

af, ikke er nogen retlig basis for at skelne mellem hanner og hunner.

Hanner af fasan må (som hidtil) jages i fire måneder: 1/10-31/1. hunner af fasan (som hidtil) kun i to og en halv måned: 16/10-31/12. *Kommentar:* Samme som foregående.

Hanner af ederfugl må som nævnt jages frem til og med 31/01. Alle jagtbare arter af gæs, også grågås, må jages på fiskeriterritoriet (fjorde, bugter, vige etc.) frem til 31/01. *Kommentar:* Direktivet foreskriver om jagt (i Artikel 7(4), at medlemsstaterne især drager omsorg for, at de arter, som omfattes af jagtlovgivningen, ikke jages i den reproduktive periode, der af EU-Domstolen (C-507/04) defineres som begyndende med pardannelsen. Og når det drejer sig om trækkende arter, påser medlemsstaterne "ganske særligt", at de arter, der omfattes af jagtlovgivningen, ikke jages i reproduktionstiden og under trækket til redebygningsstedet. Ederfugle danner par i vinterkvarteret og begynder trækket mod redebygningsstedet, typisk som par, i januar - altså mens hannerne må skydes. Grågåsens forårstræk bringer de første fugle til Danmark 20. januar, sikkert ofte før - altså også mens arten må skydes.

Forstyrrelses-effekter

Fem arter af gæs må jages til 31/01, dvs. en halv snes dage, efter at jagten på syv arter af svømmeænder, også gråand, er ophørt, fordi deres træk er begyndt. Hanner af ederfugl må som nævnt jages i to måneder, efter at jagten på hunner er ophørt. *Kommentar:* I en kendelse fra EU-Domstolen (C-435/92) hedder det, at Direktivet ikke bemyndiger medlemslandene til at forskyde jagtstop-datoer for fuglearter, især trækfugle, der jages i samme miljø. Ikke medmindre der i hvert enkelt tilfælde fremlægges beviser for, at ingen af de berørte arter udsættes for væsentlig jagtforstyrrelse under trækket. Risikoen herfor er særlig stor i Natura 2000-områder. En af de værste forstyrrelser må bestå i, at jagten berøver ederfuglehunner deres mage.

VFR har ikke fremlagt sådanne beviser i forbindelse med jagttidsrevisionen. Miljøministeriets videnskabelige rådgiver, Danmarks Miljøundersøgelser, undlader konsekvent at beskæftige sig med forstyrrelses-effekter.

I VFR er der samtidig sluttet aftale om en revision af bekendtgørelsen om vildtskader. Det er aftalt, at krager og skader kan bekæmpes med skydevåben og fælder i to og en halv måned: 01/02-15/04. *Kommentar:* Fugledirektivets forbud mod yngletidsjagt, fældefangst etc. kan fraviges lokalt i specielle situationer og skal begrænses til det strengt nødvendige. Direktivet tillader ikke landsdækkende, årligt tilbagevendende massefravigelser, der i dette tilfælde har karakter af systematisk forårsjagt. Fravigelser forudsætter, at der ikke findes alternativer til bekæmpelse. Her er det EU-Domstolens praksis at pege på alternativet, der ligger i en intensiveret indsats i jagttiden, som for danske krager og skaders vedkommende begynder 1. september og varer fem måneder.

Venlig hilsen,

Kaj Robert Svendsen
Skovvejen 41
4050 Skibby